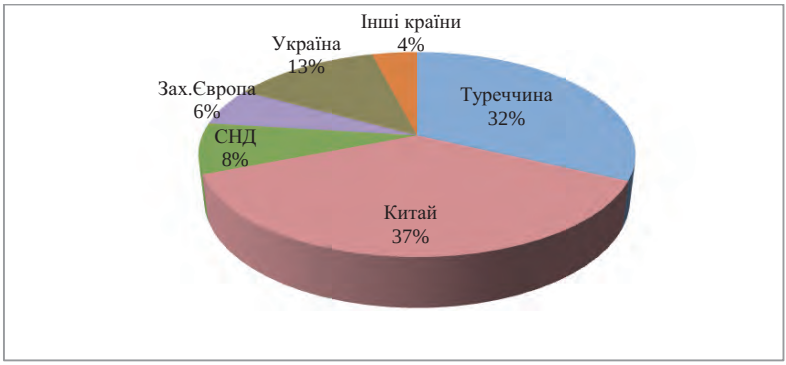

Рис.1. Частка країн-виробників продукції легкої промисловості на ринку України

Отже, сучасний стан легкої промисловості України можна охарактеризувати як незадовільний і нестабільний. Внутрішній ринок заполонили іноземні товари, які значно поступаються за якістю, але дешевші, а тому витісняють вітчизняну продукцію з українського ринку. Підприємства не можуть ефективно працювати через недостатнє інвестування й нестачу відповідного високотехнологічного обладнання, що у свою чергу може вплинути на збільшення попиту робочої сили. Необхідно збільшити обсяги використання вітчизняної сировини, що сприяє залученю додаткових коштів для держави. Легка промисловість потребує великої підтримки з боку держави у вигляді відповідних державних програм та реформ. Незважаючи на низку проблем у галузі, перспективним є подальше дослідження особливостей її розвитку в Україні.

1.Білоусова Н. Зроблено в Україні, але не для українців / Н. Білоусова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.day.kiev.ua/278640/; 2. Газета «День», Олександр Соколовський, президент Всеукраїнського Об'єднання роботодавців легкої промисловості «Укрлегпром»; 3. Гаман С. М. Тенденції розвитку легкої промисловості України / С. М. Гаман // Держава та регіони. Сер.: Економіка та підприємництво. – 2011 р; 4. Державний комітет статистики України – режим доступу : www.ukrstat.gov.ua/.

Гончарук Ю.В.
ст. гр. ЕФІм-13
Науковий керівник – асист. Желізняк Р.Й.

ПРОБЛЕМИ РЕЙТИНГУВАННЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ

Фінансова надійність є одним з першочергових значень у діяльності страхових компаній. Це пов'язано із страховими платежами страхувальників і потребує певних гарантій щодо здатності страхової компанії відповідати за своїми зобов'язаннями. Інвестори, споживачі

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua

страхових послуг, перестрахувальники мають потребу в об'єктивній та незалежній оцінці фінансової стійкості страхової компанії. Тому особливої актуальності набувають дослідження з рейтингового оцінювання страховиків.

Під рейтингом слід розуміти комплексну оцінку діяльності компаній, яка враховує як фінансові показники, так і множину інших факторів, склад та кількість яких визначається окремо, що оцінюються непрямо на основі звітності компанії та додаткових даних [1].

У розвинених країнах існують незалежні структури, що надають об'єктивну оцінку надійності страховика клієнтам, фірмам, акціонерам підприємства, банкам тощо на договірних умовах. До загальновизнаних світових лідерів, які займаються присвоєнням рейтингу страховим компаніям, належать Standard & Poor's, Fitch IBCA, Moody's, Duff & Phelps Credit Rating Co, A.M. Best тощо. Вони надають страховим компаніям міжнародний рейтинг. Рейтингування, як правило, базується на розрахунку та узагальненні доволі значної кількості статистичних коефіцієнтів, які характеризують різні аспекти фінансово-економічної і професійної діяльності страховика. Кожне з вищевказаних агентств використовує для оцінки фінансової стійкості страховиків свою закриту методику і присвоює компанії визначений рейтинг (індекс), використовуючи спеціальне позначення.

Для прикладу при визначенні рейтингу Standard & Poor's проводить детальний аналіз таких чинників: ризики країни, галузеві ризики, конкурентоспроможність компанії, менеджмент і корпоративна стратегія, корпоративна система ризик-менеджменту, операційна ефективність, інвестиційна діяльність, достатність капіталу, ліквідність і фінансова гнучкість. Методика Fitch Ratings є дещо глибшою, оскільки дає уявлення про основні рейтингові чинники, а також боргові зобов'язання і зобов'язання перед страхувальниками. Moody's робить акцент на довгострокову перспективу. При аналізі досліджуються основні фактори, від яких залежить здатність емітента погашати свої боргові зобов'язання в довгостроковому періоді, а також стабільність і передбачуваність грошових потоків [2].

Вітчизняні страховики через невеликий розмір капіталу порівняно з іноземними компаніями, а також через нестабільність ситуації на вітчизняному фінансовому ринку мають вірогідність отримати негативний міжнародний рейтинг, результати якого є публічними, не поспішають скористатися послугами таких агентств. Потрібно наголосити, що провідні рейтингові агентства світу дають міжнародний рейтинг, основною перевагою якого є можливість зіставляти ризики незалежно від країни, у якій розташована компанія. Стосовно вітчизняних страховиків ця перевага стає недоліком, адже рейтинг компанії не може бути вищий за суверенний рейтинг України.

В Україні рейтинг страхової компанії є відносно новий інструмент. Донедавна органи державного нагляду і контролю приділяли цій проблематиці недостатньо уваги. Певні зміни намітилися лише після

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua

затвердження Концепції створення системи рейтингової оцінки регіонів, галузей національної економіки, суб'єктів господарювання, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України у 2004 році. Відповідно до згаданої концепції передбачається впровадження рейтингової оцінки суб'єктів господарювання для визначення кредитного ризику щодо них.

Сьогодні в Україні рейтинг вітчизняним страховикам присвоюють такі рейтингові агентства, як «Кредит-Рейтинг», «Експерт-Рейтинг», «Рюрик» та «ІВІ-Рейтинг» [3]. Найбільшим з цих агентств є компанія «Кредит-Рейтинг». Вона була заснована у 2001 році, а починаючи з 2003 року рейтинги цього агентства почали офіційно визнаватися Міністерством фінансів України. Це агентство розробило власну методологію рейтингової оцінки страхових компаній та Національну шкалу кредитних рейтингів. Встановлення рейтингу ґрунтується на аналізі трьох груп показників: показники стану страхової галузі (тенденції розвитку ринку, конкуренція тощо), якісні характеристики компанії (організаційної структури, юридичних аспектів діяльності, стратегії і т.д.) і кількісні показники компанії (обсяг резервів, використання перестрахування, ліквідність, прибутковість, тощо).

Дослідження існуючої практики рейтингування страховиків показує, що в Україні методики оцінки фінансової стійкості страховиків здебільшого спрямовані на аналіз фінансової звітності компаній. В основу аналізу покладено доволі прості узагальнені показники, такі, як частка страхових премій, страхові платежі, страхові виплати, рівень виплат, розмір капіталу, частка яку займає страховик на ринку тощо. Однак, таке ранжування страхових компаній лише за зазначеними показниками розвитку недостатньо відображає їх реальний фінансовий стан і не дає цілісного уявлення про фінансову стійкість. Більше того, по різних показниках страхова компанія може займати різне місце серед інших страховиків, а реальне фінансове становище страховика відображається дуже наближено. Такі методики вітчизняних рейтингових агентств виглядають дещо поверхневим, тоді як методики світових рейтингових агенцій є значно ґрунтовнішими й орієнтованими передовсім на довгострокову перспективу. Окрім цього виникає запитання щодо об'єктивності рейтингів, оскільки в Україні офіційними визнаються рейтинги лише однієї агенції і складно провести порівняння.

1. Світлична О. С. Актуальні проблеми рейтингування страхових компаній / О. С. Світлична // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. — 2010. — № 691. — С. 210-218. 2. Ткаченко Н. Удосконалення методики рейтингової оцінки стану фінансової стійкості страховиків / Н. Ткаченко // Вісник ТНЕУ. – 2010, – С. 48-60. 3. Сайт Інтернет-журналу про страхування Forinsurer [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://forinsurer.com

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua